

DŮM Z KARET

MICHAEL
DOBBS

PŘEDLOHA
ÚSPĚŠNÉHO
TV SERIÁLU

ARGO

argo

DŮM Z KARET

MICHAEL DOBBS

DŮM Z KARET

(nové, přepracované vydání)

argo

Přeložil Petr Horák

Czech edition © Argo, 2017

House of Cards

Copyright © Michael Dobbs 1989

Translation © Petr Horák, 2017

ISBN 978-80-257-2061-5 (váz.)

ISBN 978-80-257-2146-9 (e-kniha)

Pro Amandu a Williama

ČÁST PRVNÍ MÍCHÁNÍ

Nic netrvá věčně. Ani smích, ani rozkoš, ba dokonce ani sám život. Vše pomíjí. A tak musíme to, co máme, bezesbytku využít.

K čemu je dobré promarnit život hledáním vhodného epitafu? „S láskou vzpomínáme.“ Takový sentimentální průjem si nechá nad hlavu vytesat jedině hlupák. Podívejme se pravdě do očí: život je hra, v níž jeden vyhraje a druhý prohraje. Hrajeme ji všichni, ať se nám to líbí nebo ne. A o vítězích a poražených rozhoduje politika.

„Opustil nás milovaný a ctěný...“ Další ukňouraný žvást. Nic pro moje parte. Člověka totiž nepohání úcta, ale strach. Na strachu stojí impéria, strach rozdmýchává revoluce. Strach je tajnou zbraní velikánů. Protože kdo se bojí, toho rozdrtíš, rozdupeš na prach. Pak tě začne ctít. Animální strach je opojný, neodolatelný a osvobozující. A vždycky silnější než úcta.

Vždycky.

KAPITOLA JEDNA

Čtvrtek 10. června

Přišlo jí, jako by to bylo sotva pár okamžiků, co dorazila domů a únavou zakopla o poslední schod. Jenže dovnitř se už škvírami kolem závěsu draly paprsky ranního slunce, dopadaly na polštář a bodaly ji do očí. Naštvaně se převalila. V hlavě měla prázdno, bolely ji nohy a po jejím boku nikdo neležel. Dopíjet tu druhou lahev německého polosladkého vína Liebfraumilch nebyl vůbec dobrý nápad. Polevila ve své ostražitosti a uvízla ve spárech jakéhosi podivína z deníku *Sun*, tvář měl podřabanou od akné a ústa plná dvojsmyslných narázek. Byl neodbytný, musela mu nakonec vylít zbytek vína na košili, aby ho odehnala. Letmo mrkla pod pokrývku a ujistila se, že se tam ten chlap neschovává. Takže to mohlo dopadnout hůř. Povzdechla si. Byla v ponožkách, večer zřejmě neměla sílu si je stáhnout.

Mattie Storinová rezignovaně zabořila hlavu do polštáře a ještě jednou se natáhla. Zaslouží si zůstat v posteli o chvilku déle – věděla, že dnes v noci nebude spát vůbec. Den voleb. Den zkázy. Pomsta voličů. Poslední týdny byly pro Mattie dost zběsilé, proháněl ji šéfredaktor, ze všech stran se na ni hrnuly uzávěrky, podrážděnost střídalo vyčerpání. Po dnešku by si snad mohla vzít pár dní volna, dát si život trochu do pořádku a začít trávit večery s nějakým lepším vínem a nějakým lepším chlapem. Zabalila se těsněji do deky. Byla jí zima, i když venku zářilo slunce časného léta.

Tak to bylo pořád, skoro celý rok, od té doby, co odešla z Yorkshiru. Doufala, že všechny výčitky a všechnu zlobu nechala daleko za sebou, jejich chladný stín ji ale pronásledoval na každém kroku a především v posteli. Zachvěla se zimou a zabořila hlavu do pomuchlaného polštáře.

Zkusila na to jít filozoficky. Koneckonců ji už netrápí žádné emocionální zmatky, nic už jí nebrání zjistit, zda skutečně má na to stát se nejlepším politickým zpravodajem v agresivním, mužském světě žurnalistiky. Musí se starat jen a pouze o sebe, nemá dokonce ani kočku. Jenže kam se hrabe nějaká filozofie, když vás mrazivě zebou nohy. A když vám

došlo čisté prádlo. Odhodila peřinu, vyhrabala se z postele a zjistila, že šuplík se spodním prádlem zeje prázdnotou. Špatně si to spočítala, zapomněla, má tolik práce a tak málo času, nějaké zatracené praní už nestíhá vůbec. Prohledala ostatní zásuvky, nadělala v nich nepořádek, nenašla ale nic. Sakra, ještě že nemá chlapa, který by ji při tom pozoroval. Prohrabala se košem na špinavé prádlo, očichávala kalhotky a jedny nakonec vybrala, byly sice už týden staré, ale nošené jen den. Obrátila je naruby a natáhla si je. Hurá do boje. Mattie Storinová si povzdechla a prudce otevřela dveře do koupelny. Její pracovní den začal.

Když se po červnovém nebi začal rozprostírat soumrak, zapraskaly čtyři sady halogenidových televizních reflektorů a za tupého bzučení zalily průčelí budovy prudkým světlem. Jasná záře pronikala hluboko za pseudogeorgiánskou fasádu sídla strany. V jednom okně ve třetím patře se pohnul závěs, to někdo letmo vyhlédl ven.

Těch světel si všimla i můra. Číhala na přicházející noc uvnitř praskliny v omítce jedné z nedalekých věží kostela sv. Jana, elegantního chrámu, který uprostřed Smith Square postavil Christopher Wren. Ten kostel byl už dávno odsvěcený a na jeho patrona se zapomnělo, bezbožnému náměstí v samém srdci Westminsteru ale stále ještě vévodily čtyři chrámové věže z bílého vápence. Shlížely k zemi a nesouhlasně se mračily. To můra ne. Ta se teď chvěla vzrušením. Roztáhla křídla, přitahovaly ji tisíce wattů elektrického výkonu a instinkt starý miliony let.

Můra se drala podvečerním vzduchem, hnala své tělo proudem jasné záře. Přeletěla nad hlavami davu na zemi, který houstl a pulzoval shonem vrcholících příprav. Klikatým letem se s vášnivou, horečnatou cílevědomostí blížila ke světlu, nevnímala nic než energii, která ji přitahovala, energii nepředstavitelnou a neodolatelnou. Neměla na výběr.

Když se můra dotkla čočky reflektoru, její tělo zazářilo jasným zábleskem. O pouhou milisekundu později se křídla přivinula k rozpálenému sklu a vypařila se. Ohořelá, zčernalá mrtvolka padala k zemi, ve vzduchu po ní zůstal jen maličký obláček kouře a beznaděje. Noc si připsala svou první oběť.

Další oběť mladé noci se opírala o naleštěný pult v baru U Markýze z Granby, hned za rohem od náměstí, které postupně zaplňoval dav. Skutečný markýz z Granby byl před více než dvěma sty lety známým vojevůdcem a v celé zemi byste nenašli osobnost, po níž by bylo pojmenováno víc hospod. Jenže podlehl svodům politiky, sešel ze správné cesty a skončil jako zklamaný a zadlužený muž. Dost podobný osud čeká i na Charlese Collingridge, to aspoň tvrdili jeho četní shovívaví přátelé. Nešlo o to, že Charlie Collingridge nikdy nevyhrál žádné volby, to vlastně ani ten markýz – v těch dávných dobách se to zas tak moc nenosilo. Collingridgeovi bylo něco přes padesát, vypadal ale starší, byl poněkud sešlý a neměl za sebou nijak zvlášť závatnou kariéru válečníka – dva roky základní vojenské služby mu nedaly o moc víc než vědomí vlastní životní neschopnosti. Charlie se vždycky snažil dělat to, co je správné, ale většinou se to nějak zvrtilo. Tak už to bývá, když člověk pije.

Ráno se oholil a uvázal si kravatu, teď už mu ale na tváři rašilo strniště vousů a vázanka visela na půl žerdi. Barman mu viděl na očích, že velká vodka, kterou mu donesl a ke které záhy přibyly další dvě, nebyla jeho prvním dnešním panákem. Charlie byl ovšem milý alkoholik, vždy měl po ruce úsměv a dobré slovo. Posunul prázdnou skleničku na druhou stranu pultu.

„Ještě jednu?“ zeptal se barman váhavě.

„A jednu pro vás, dobrý muži,“ odvětil Charlie a sáhl po peněžence. „Ech, jak to tak vypadá, jsem ale asi trochu švorc,“ zamumlal a nevěřícně zíral na poslední bankovku. Prohrabal kapsy, vytáhl klíče, šedivý kapesník a pár drobných mincí. „Určitě tady někde...“

„Tohle stačí,“ řekl barman a ukázal na bankovku. „Já si nedám, díky. Dneska to bude dlouhá noc.“

„Ano, to bude. Znáte Hala, mého mladšího bratra?“

Barman zavrtěl hlavou a posunul plnou skleničku po naleštěném pultu. Byl rád, že ten starý ožrala nemá peníze a tudíž nemá ani co dál pohledávat v jeho baru.

„Vy že neznáte Hala?“ zeptal se Charlie překvapeně. „Kdepak, určitě ho znáte.“ Usrkl ze sklenice. „Hala zná každý.“ Další lok. „On je totiž premiér.“

KAPITOLA DVĚ

Mít vizi, to je pro politika velmi důležité. Ano, nějaká ta Vize. To je náramně užitečná nálepka, nemyslíte? Nu, když je dobrá viditelnost, dohlédne většina politiků až k – no, znám pár takových, co dohlédnou skoro až ke čtvrti Battersea, až tam sahá jejich vize.

Francis Ewan Urquhart byl muž mnoha profesí: poslanec Parlamentu, tajný rada (jako takový se honosil titulem Ctihodný), dále člen vládního kabinetu a komandér Řádu britského impéria. Tím vším byl a dnes nastal jeho velký večer, on si to ale přesto nijak neužíval. Stál v rohu těsného a vydýchaného obývacího pokoje, přimáčkнутý k ohavné stojací lampě z šedesátých let, která se podle všeho mohla každou chvíli převrhnout. Do téhle pozice ho zatlačil zástup matrn, které mu pomáhaly s volební kampaní a které teď zhatily všechny jeho naděje na útek. Pyšně tlachaly o hlasech, které získaly na poslední chvíli, a o podrážkách, které během kampaně prošlapaly. Proč to vůbec dělaly, to nechápal. Předměstí Surrey je v řeči sociologických průzkumů územím sociálních tříd A a B, tedy lidí, kteří pravidelně cestují do zahraničí a před domy mají zaparkované terénní range rovery. Terénní? S bahnem se tahle auta setkávají jen pozdě v noci z pátku na sobotu, když s nimi cestou domů jejich majitelé bezohledně přejíždějí přes trávníky na předzahrádkách, popřípadě když odvázejí své ratolesti jménem Johnny nebo Emma do soukromých škol. Volební agitace byla v těchto končinách považována za cosi téměř vulgárního. Tady se hlasy nepočítaly. Tady se vážily.

„Dáte si ještě jeden, pane Urquharte?“ Obézní žena, jejíž poprsí v květovaných šatech působilo dojmem pytle, v němž se zmítají dva navztekaní kocouři, mu pod nos vrazila talíř s nadýchanými zákusky.

„Ne, děkuji, paní Morecombeová. To bych už asi prasknul!“

Odpověděl podrážděně, netrpělivě, a to byla chyba. Chyba, které se jeho předci dopouštěli po celé generace. Urquhartové byli rodem hrdých válečníků ze Skotské vysočiny, jejichž hrad stál na břehu jezera Loch Ness.

Pak ale přišli MacDonaldové a z rodového sídla zbyly jen ruiny. Urquhart vzpomínal na průzračný, křišťálově čistý vzduch na vřesovištích jeho dětství, na to, jak spolu se starým sluhou proleželi dlouhé hodiny na vlhké rašelině a sladce vonícím kapradí a číhali na pořádného srnce. Představoval si, že přesně tak číhá jeho starší bratr Alastair na Němce u Dunkerku. Bratr pro něj vymyslel přezdítku z jeho iniciál – FU, kvůli které jim oběma otec vlepil nejeden pohlavek. Důvod, tedy že jde o polovinu velmi sprostého slova, pochopil ale Francis až o mnoho let později. Nevadilo mu to, s radostí se ke svému velkému bráškovvi přidal v každé lumpárně. Jenže Alastair se z války domů nevrátil. Matka se zhroutila a už nikdy se nevzpamatovala, žila jen vzpomínkami na svého prvorozeného. Francise si nevšímal, a tak se FU nakonec vydal na jih, do Londýna. Do Westminsteru. Do Surrey. Svě povinnosti doma nechal plavat. Matka už s ním nikdy nepromluvila. Vyměnit rodinné dědictví třeba i za celé Skotsko by bylo neodpuštělné. Natožpak za nějaké Surrey.

Povzdechl si, i když se přitom usmíval. Byl to už osmnáctý obývací pokoj, který toho dne navštívil. Nadšení časného rána dávno vyprchalo a pohotový úsměv vystřídala ztuhlá grimasa. Zbývalo ještě čtyřicet minut do uzavření volebních místností a odevzdání posledního hlasu. Košili měl Urquhart úplně propocenou. Byl unavený, nebylo mu dobře a ty ženy se na něj tiskly ze všech stran s vytrvalostí věrných kokršpanělů.

Na tváři mu ale přesto zůstal úsměv, jeho život se totiž co nevidět změnil, ať už to dopadne jakkoli. Celá léta šplhal Urquhart po politickém žebříčku. Začínal jako řadový poslanec, později byl několikrát ministerským náměstkem a v současnosti se účastnil zasedání kabinetu jako předseda poslaneckého klubu. Patří k pětadvaceti nejmočnějším lidem ve vládě. To mu zajistilo luxusní kanceláře na adrese Downing Street 12, jen pár kroků od premiérova sídla. Právě za dveřmi čísla 12 se poprvé a naposled setkali dva nejslavnější Britové všech dob, vévoda Wellington a lord Nelson. Ze zdí tohoto domu sálala historie a autorita, která nyní náležela jemu.

Urquhartova moc ale na jeho veřejné funkci nestála. Jako šéf poslanců nebyl plnohodnotným členem vládního kabinetu. Neřídil žádné mocné ministerstvo, neměl pod sebou armádu státních zaměstnanců. Jeho práce

byla nenápadná, žádné veřejné proslovy a televizní interview. Spočívala v nikdy nekončící zákulisní dřině. Urquhart byl mužem stínů.

A také mužem tvrdé disciplíny. Předseda poslaneckého klubu musí vládnout pevnou rukou, tu a tam na někoho zatlačit. Kvůli tomu se netěšil pouhé úctě, kolegové se ho taky trochu báli. Z celé vlády měl ta nejcitlivější politická tykadla. Aby mohl zajistit úspěch při hlasování v Parlamentu, musel vědět, kde se v kteroukoli denní či noční hodinu mohou nacházet všichni poslanci z jeho strany. To znamená, že musel znát jejich tajemství – s kým kují pikle, s kým třeba spí, zda budou na hlasování dostatečně střízliví, zda strkají prsty do cizích kapes nebo do cizích manželek. Všechna tato nebezpečná tajemství byla zapsána v černém sešitu, zamčeném v trezoru, od kterého neměl klíče dokonce ani premiér.

Ve Westminsteru představují takové informace moc. Mnozí Urquhartovi spolustraníci vděčili za své setrvání ve funkci právě úřadu šéfa poslaneckého klubu. To on řešil a příležitostně také tutlal jejich osobní problémy. Řadoví poslanci se občas chtějí bouřit a čelní představitelé strany někdy podlehnou přílišné tíživosti. Jedni i druhí si to však pokaždé rozmyslí, když se jim připomene nějaké dávné provinění, které jim strana sice odpustila, ale na které nikdy nezapomněla. Obava z možného konfliktu mezi soukromým a veřejným životem je tak silná, že politici tváří v tvář takovému riziku s nevídanou pokorou ustupují. K rozumu přišel dokonce i ten věčně zamračený chlap ze Staffordshiru, ministr dopravy, co měl v plánu ve veřejném proslovu dalece překročit své pravomoci a strkat nos do zelí samotnému premiérovi. A stačil k tomu tenkrát jediný telefonát, ovšem nikoli domů, k ministrově manželce, ale do malého domku jeho milenky.

„Francisi, jak jsi mě tu kurva našel?“

„Jémine, Keith, asi jsem to hrozně popletl. Moc mě to mrzí. Potřeboval jsem si s tebou jen krátce popovídat o tom proslovu, co chystáš, a když jsem hledal tvé číslo, nejspíš jsem se podíval do špatné knihy.“

„Cože? Jak to sakra myslíš?“

„Aha, tys to nevěděl? Vedeme dvojí záznamy. Jedny oficiální, a pak ty druhé... No, nemusíš mít strach, tenhle černý sešit velmi bedlivě sřežíme. Už se to nestane.“ Krátká pauza. „Nebo snad ano?“

Ministr dopravy si smutně a provinile povzdechl. „Ne, Francisi, to si sakra piš, že se to už nikdy nestane.“ Další hříšník se bez otálení dal na pokání.

Strana byla Francisi Urquhartovi zavázána, leccos mu dlužila a všichni to věděli. Po těchto volbách nastane čas ten dluh splatit.

Urquharta vytrhla z jeho myšlenek jedna z oddaných voliček. Oči jí jen zářily, tváře měla zarudlé a dech jí kysele páchl, jak se jí v útrobách rozkládaly chlebičky s vejci a řeřichou. Horko a vzrušení dne voleb přemohly její vrozenou mlčenlivost a ostýchavost.

„Povězte nám, pane Urquharte, jaké máte plány? Budete kandidovat i v příštích volbách?“ zeptala se bez obalu.

„Jak to myslíte?“ otázal se zaraženě, oči mu uraženě plály.

„Nepomýšlíte na důchod? Je vám jednašedesát, že? Takže v době příštích voleb vám bude přinejmenším pětadesát,“ nenechala se žena odbýt.

Kostnatý čahoun Urquhart se předklonil a zadíval se jí přímo do očí.

„Paní Baileyová, zatím mám ještě všech pět pohromadě. Leckdo to vidí tak, že jako politik vstupuji právě teď do svých nejlepších let.“ Slova se linula ze rtů, které už ani trochu nevypadaly dobrácky. „Čeká mě ještě spousta práce. Zbývá toho hodně, co bych chtěl dokázat.“

Odvrátil se od ní a nenamáhal se svou podrážděnost skrývat, i když v hloubi duše věděl, že ta žena má pravdu. Jeho účes už dávno nezářil ryšavým odstínem jako zamlada – ze zlata se stalo stříbro, tak to často v žertu glosoval. Neúprosné řídnutí kštice jako by se snažil kompenzovat délkou vlasů. Jeho sporá postava už nevyplňovala obleky tradičního střihu tak dobře jako v dřívějších letech. A jeho modré oči viděly už tolik zim, že získaly poněkud chladný odstín. Svou výškou a vzprímeným držením těla působil sice v přeplněném pokoji úctyhodným dojmem, avšak měl „úsmev jako držadlo urny se studeným popelem“, jak mu kdysi řekl jistý ministr, kterého vyhodil ze sedla. „Kéž by v té urně byl co nejdřív tvůj vlastní popel, ty starej parchante,“ vyštěkl tenkrát ten chlap. Urquhart už dávno nebyl na prahu středního věku a nedokázal to zakrýt, dokonce ani před sebou samým ne. Dlouhé roky sbírání zkušeností se začaly obracet proti němu.

Kolik let už sledoval, jak mladší a méně nadaní muži postupují nahoru rychleji než on? Kolikrát jim osoušel slzy, kolikrát jim vytíral zadek?

Kolikrát pohrbil před zraky veřejnosti temná tajemství, která je ohrožovala? Ano, byli jeho dlužníky! Ještě má čas zapsat se do dějin, ale jak on, tak i paní Baileyová vědí, že toho času nebude zas tak moc.

Obrátil se k ní sice zády, ale ona mu nedala pokoj a začala do něj hučet cosi o návrhu udělat z High Street u nákupního střediska jednosměrku. Zvedl oči a upřel prosebný pohled na svou manželku, snažil se upoutat její pozornost. Jeho žena Mortima stála na druhé straně místnosti a byla plně zabrána do prázdného tlachání. Stačil ale jediný pohled a poznala, že nejvyšší čas na záchranu manžela už dávno minul. Honem vykročila směrem k němu.

„Dámy, budete nás muset omluvit, potřebujeme se ještě na hotelu převléknout, než začne sčítání hlasů. Za vaši pomoc při kampani vám náleží nevýslovný dík. Samy dobře víte, jak jste pro Francise nepostradatelné.“

Urquhart se dokonce přinutil věnovat paní Baileyové krátký, skoro jepičí úsměv, který odumřel snad ještě dříve, než se vůbec objevil na rtech, nicméně k urovnání vzájemných vztahů to stačilo. Rychle vyrazil ke dveřím. Právě se loučil s hostitelkou, když na něj zamávala jeho volební agentka, pilně si cosi zapisovala do notesu a přitom telefonovala.

„Francisi, zrovna tady mám poslední odhady,“ vysvětlila.

„To by mě zajímalo, proč až teď. Měla jste je mít už před hodinou.“

Výtku provázel sotva znatelný náznak pobaveného výrazu, opět ale odumřel ještě dřív, než se objevil v očích.

„Nevypadá to už tak vesele jako posledně,“ řekla agentka, zrudlá rozpaky. „Zdá se, že spousta našich příznivců zůstala doma. Je těžké něco předjímat, ale myslím, že o nějaká křesla přijdeme. Nedokážu říct o kolik.“

„Ať jdou k čertu. Zasloužili by si na pár let vládu opozice. Pak by možná byli ochotní zvednout zadek a jít volit.“

„Ale miláčku,“ chlácholila ho manželka, jako už tolikrát předtím, „buď trochu velkorysý. S náskokem dvaadvaceti tisíc hlasů si snad můžeme dovolit nějaký ten drobeček ztratit, nemyslíš?“

„Já ale žádnou velkorysost nepociťuji, Mortimo. Je mi vedro, jsem unavený a slyšel jsem dneska tolik jalových žvástů, že už víc prostě nesnesu. Proboha, dostaň mě odtud pryč.“